

Stíhání zločinů podle mezinárodního práva spáchaných během konfliktu na Ukrajině

Abstrakt

Cílem této diplomové práce je představení možných způsobů stíhání zločinů podle mezinárodního práva spáchaných v probíhajícím konfliktu na Ukrajině, který s sebou bohužel spolu se ztrátami na životech a ničením přináší pozůstatky právě zločinů podle mezinárodního práva, které za sebou ruská vojska zanechávají. Text práce se zaměřuje jak na orgány, jež jsou nadány pravomocí stíhat osoby odpovědné za spáchání těchto zločinů, tak na vymezení rozsahu jejich působnosti a jimi uplatňovaný postup. Diplomová práce se skládá ze tří kapitol.

Prostřednictvím první kapitoly je nejprve učiněn krátký exkurz do samotného vymezení jednotlivých kategorií zločinů podle mezinárodního práva, tedy zločinu genocidia, zločinů proti lidskosti, válečných zločinů a zločinu agrese. Pojednáno je jak o jejich vymezení mezinárodním, tak národním, jež je obsaženo v pro tuto práci relevantních právních rádech.

Druhá kapitola dále aplikuje poznatky učiněné v kapitole první na konkrétní situace, jež se odehrály v průběhu konfliktu na Ukrajině. Je tak proveden rozbor událostí, jež jsou způsobilé naplnit skutkové podstaty jednotlivých zločinů podle mezinárodního práva, například prostřednictvím bližšího zkoumání případů měst Mariupol a Buča, jejichž osudy jsou jedněmi z nejzávažnějších, a to i ve světle zločinů podle mezinárodního práva.

Třetí kapitola následně popisuje jednotlivé způsoby stíhání zločinů demonstrovaných v kapitole druhé. Zabývá se nejprve Mezinárodním trestním soudem a jeho jurisdikcí v popisovaném případě spolu s možnostmi ustavení zvláštního tribunálu pro Ukrajinu, jež by pokryl jurisdikci nad zločinem agrese, kterou nedisponuje Mezinárodní trestní soud. Dále jsou představeny možnosti stíhání spáchaných zločinů na národní úrovni před orgány Ukrajiny, Ruské federace či jiných států disponujících tzv. univerzální jurisdikcí. Jsou uvedena jistá omezení, jimž každý z posuzovaných způsobů čelí, ale také výhody, které s sebou přináší. Závěrem je zdůrazněn význam každé jednotlivé metody a jejich vzájemné propojenosti.

Klíčová slova: zločiny podle mezinárodního práva, konflikt na Ukrajině, stíhání zločinů podle mezinárodního práva